

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

www.Ketab.ir

اهداء

این اثر را تقدیم می‌کنم به شخصیتی که:

اورا فاطمه نامیده‌اند، زیرا مخلوقات از فهم و درک عظمت او عاجزند؛

اورا فاطمه نامیده‌اند، چون از علم باز گرفته شده و سرشار از علم الهی است؛

اورا فاطمه نامیده‌اند، بدین جهت که از همه آلودگی‌ها و از رجس دور است و در یک

کلمه معصوم است؛

اورا فاطمه گفته‌اند، چرا که شیعیان و محبان‌ش از آتش جهنم نگه داشته شده‌اند؛

اورا زهرا گفته‌اند، بدین جهت که از نور عظمت الهی آفریده شده است؛

اورا زهرا نامیده‌اند، چون وقتی در محراب عبادت می‌ایستاد آن چنان برای آسمانیان

درخشش داشت که خورشید برای زمینیان.

به امید آن که هرچه زودتر صدای دل‌نشین فرزندش را از کنار کعبه بشنویم که «بَقِیَّتُ

اللَّهِ خَيْرٌ لَّكُمْ»؛ آنگاه ندا دهد: «أَنَا بَقِیَّةُ اللَّهِ فِي الْأَرْضِ».

در ویاقت
مهکوی

محمود ابازری

سرشناسه : اباذری، محمود، ۱۳۴۹ -
 عنوان و نام پدیدآور: درو یاقوت مهدوی / محمود اباذری.
 مشخصات نشر: قم: بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود (عج)، ۱۳۹۸.
 مشخصات ظاهری: ۲۰۸ ص.
 شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۶۱۳۰۲-۳
 وضعیت فهرست نویسی: فیبا
 یادداشت: کتابنامه: ص. ۲۰۷.
 موضوع: مهدویت
 موضوع: Mahdism
 موضوع: محمد بن حسن (عج)، امام دوازدهم، ۲۵۵ ق -
 موضوع: مهدویت -- انتظار
 موضوع: *Waiting -- Mahdism
 رده بندی کنگره: BP۲۲۴
 رده بندی دیویی: ۲۹۷/۴۶۲
 شماره کتابشناسی ملی: ۶۰۷۶۴۶۴

مؤلف	محمود اباذری
ویراستار	احمد مسعودیان
ناشر	انتشارات بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود عجل الله تعالی فرجه الشريف
طراحی	مسعود سلیمانی
نوبت چاپ	اول / زمستان ۱۳۹۸
شابک	۹۷۸-۶۲۲-۹۶۱۳۰۲-۳
شمارگان	هزار نسخه
قیمت	۲۰,۰۰۰ تومان

قم: انتشارات بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود عجل الله تعالی فرجه الشريف / خیابان شهدا / کوچه آمار (۲۲) / بن بست شهید علیان / پ: ۲۶ / همراه: ۰۹۱۰۹۶۷۸۹۱۱ / تلفن: ۳۷۷۴۹۵۶۵ و ۳۷۷۳۷۸۰۱ (داخلی ۱۱۷ و ۱۱۶) / ۳۷۸۴۱۱۳۱ (فروش) / ۳۷۸۴۱۱۳۱ (مدیریت) / فاکس: ۳۷۷۳۷۱۶۰ و ۳۷۷۴۴۲۷۳

تهران: بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود عجل الله تعالی فرجه الشريف / تلفن: ۸۸۹۵۹۰۴۹ / فاکس: ۸۸۹۸۱۳۸۹ / ص. پ: ۳۵۵-۱۵۶۵۵
www.mahdi313.com
www.mahdaviat.ir
info@mahdaviat.ir
Entesharatbonyad@chmail.ir

دفتر بنیاد حضرت مهدی موعود عجل الله تعالی فرجه الشريف در استان ها پاسخگوی درخواست های متقاضیان کتاب و محصولات فرهنگی بنیاد و مرکز تخصصی مهدویت می باشد.

پیشگفتار

برخی از نعمت‌ها را خداوند در اختیار همه گذاشته است؛ مؤمن و کافر، صالح و فاسد، مثل غالب نعمت‌های مادی؛ آب و باد و مه و خورشید و فلک ... اما بسیاری از نعمت‌هاست که باید طلب کرد و ظرفیت و قابلیت آن را ایجاد کرد تا خداوند به ما ارزانی نماید، لذا فرمود: «وَأَسْأَلُوا اللَّهَ مِنْ فَضْلِهِ»^۱ و از فضل خداوند درخواست کنید». غالب نعمت‌های معنوی این گونه است و در همین راستاست که حق تعالی فرمود: «فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ»^۲ پس یاد کنید مرا تا یاد کنم شما را؛ یعنی اگر رحمت الهی را می‌خواهید باید از او بخواهید تا رحمتش بر شما نازل شود. قاعده در مورد حجت خدا نیز این گونه است؛ او همانند خورشید است و نیازی به ما ندارد، یاد او بهانه‌ای است برای توجهش به ما و یاد و توجه او برای ما حیاتی است. به نظر رسید موضوع «دُرّ و یاقوت‌های مهدوی» و به عبارت دیگر «نکته‌های مهدوی» راهی است برای یاد آگاهانه امام و تقویت باور و شناختمان نسبت به ایشان تا مشمول الطاف حضرتش قرار گیریم.

نکته ظریفی که امام معصوم در مورد دعای «اللَّهُمَّ كُنْ لَوْلِيَّكَ» فرموده‌اند اهمیت این موضوع را نشان می‌دهد؛ در قدم اول فرمود: در شب ۲۳ ماه مبارک رمضان، در سجده، ایستاده، نشسته و در هر حالی که هستی پیوسته این دعا را تکرار کن. در قدم دوم فرمود: در طول ماه مبارک رمضان این کار را انجام بده و در قدم سوم فرمود: و در طول عمرت به هر میزان که توان داری و یادت بود این دعا را در هر حالی که هستی تکرار کن.^۳ این مطلب نشان می‌دهد یاد امام چقدر می‌تواند برای رستگاری ما مؤثر باشد؛ به ویژه اینکه این یاد، آگاهانه و تقویت‌کننده

۱. نساء، ۳۲.

۲. بقره، ۱۵۲.

۳. کافی، ج ۴، ص ۱۶۲، کتاب الصیام، بَابُ الدُّعَاءِ فِي الْعَشْرِ الْأَوَاخِرِ مِنْ شَهْرِ رَمَضَانَ، ح ۴.

شناختمان باشد.

از ۲۱ دی ماه سال ۱۳۹۷ (۲ جمادی الاولی ۱۴۴۰) تصمیم بر این گرفته شد که روزی یک نکته مهدوی در کانال مباحث مهدوی (eitaa.com/mamm14) بارگذاری شود. به فضل الهی این کار بدون وقفه ادامه یافت و در تاریخ ۴ خردادماه ۱۳۹۸ (۱۹ رمضان المبارک) صد و سی و پنجمین نکته ثبت شد و تا حدودی در این مدت چهار ماه و نیم، مناسبت‌ها نیز در بیان نکته‌ها، در نظر گرفته شده است؛ و اکنون این مجموعه با نام «دُرّ و یاقوت مهدوی» در اختیار منتظران قرار می‌گیرد. به امید آن که همچنان بتوانم این راه را ادامه بدهم.

با یک برنامه ریزی، می‌توان روزی یک نکته از این نکات را بخوانیم و سپس برای خانواده، دوستان، اهل مسجد و... بیان کنیم تا هم خودمان از فیوضات این کار بهره مند شویم و هم در زمره دین داران دین یاور قرار گیریم و قدمی در مسیر یاری امامان برداشته باشیم.^۱

قم - رمضان المبارک ۱۴۴۰

محمود ابادی

۱. نقطه نظرات خود را می‌توانید از طریق کانال‌های ذیل به اطلاع برسانید:

<https://eitaa.com/mas11>

<https://eitaa.com/mamm14>

<https://eitaa.com/dha1397>

فهرست مطالب:

مقدمه ۱۳

دُر و یاقوت مهدوی

۱. دوست دارید جزء یارانش باشید؟ ۲۰
۲. آنگاه که نگاهش به ما می افتد ۲۱
۳. از «من» خود گذشت «منا» شد! ۲۲
۴. تا کجا حاضریم پای ولایت بمانیم؟ ۲۳
۵. چه قیاس نابجایی کردی! ۲۴
۶. همه آنان را خواهی دید! ۲۵
۷. معیار خوب و بد در زندگی ۲۶
۸. اگر ۱۷ یاور داشتم! ۲۷
۹. کم خرج، ولی پرفایده ۲۸
۱۰. الکوی دادگستر جهان ۲۹
۱۱. سوألی شگفت انگیز! ۳۰
۱۲. غریبال غیبت ۳۱
۱۳. از رفتنش قلبم درد گرفت ۳۲
۱۴. راه تشریف محضرامام زمان علیه السلام ۳۳
۱۵. خانه ای در کنار خانه رسول خدا در بهشت ۳۴
۱۶. در این گونه بودن با هم رقابت کنید ۳۵
۱۷. عجب جایگاهی! ۳۶
۱۸. او امام است ۳۷
۱۹. برای نجات می آید ۳۸
۲۰. بی مقدمه یا با مقدمه؟! ۳۹

۲۱. هرچه سخت تر باشد، ارزشمندتر است. ۴۰
۲۲. برابر با اجر ۱۰۰۰ شهید! ۴۱
۲۳. به گل روی تو ۴۲
۲۴. راه سلمان شدن ۴۳
۲۵. به خدا قسم هشام است (که می آید) ۴۴
۲۶. همانند مادری دلسوز ۴۵
۲۷. نهر عظیم را رها کرده و آب چاله را می مکند! ۴۶
۲۸. در بهشت با من ۴۷
۲۹. رسول خدا را شاد کنید! ۴۸
۳۰. فرمولی که فضه خادمه را «فَضَّتْنَا» کرد! ۴۹
۳۱. آیا فکرمی کنید ما به یاد شما نیستیم؟! ۵۱
۳۲. چرا نام مبارکشان به صراحت در قرآن نیامده است؟ ۵۲
۳۳. متى الفرج؟ ۵۳
۳۴. اگر امامت را درست بشناسی ۵۴
۳۵. زخاک تیره می روید، ولی ۵۵
۳۶. نزدیک ظهور، این اتفاق می افتد ۵۶
۳۷. چنین تعبیری در مورد کمتر دعایی دیده می شود! ۵۷
۳۸. چه حق بزرگی بر ما دارند! ۵۸
۳۹. آیا وقت آن نرسیده است که مثل آنان نباشید؟! ۵۹
۴۰. ام البنین ۶۰
۴۱. الزامات منتظران طلوع خورشید ۶۱
۴۲. سیاهی روی سفیدی ۶۲
۴۳. چهار چیز در چهار چیز پنهان شده! ۶۳
۴۴. رحمتی است برای همه جهانیان ۶۴
۴۵. مصیبت اینجاست! ۶۵

۴۶. دوازده مهدی ۶۶
۴۷. درک ظهور یا درک حضور؟! ۶۷
۴۸. سه ویژگی ثابت قدمان ۶۸
۴۹. زمان باز شدن درهای رحمت ۶۹
۵۰. يَا بَقِيَّةَ اللَّهِ ۷۰
۵۱. ابزار شناختش عقل است ۷۱
۵۲. آیا تو یوسفی؟! ۷۲
۵۳. مثل زنبور غسل ۷۳
۵۴. روز شادی شیعیان ۷۵
۵۵. نعمت پنهان ۷۶
۵۶. ماء معین ۷۷
۵۷. جبرئیل بر زبان جاری کرد ۷۸
۵۸. شما صاحب این امر هستید؟ ۷۹
۵۹. چرا او را «قائم» و «منتظر» می‌گویند؟ ۸۰
۶۰. از قم رفته بود سامرا تا امامش را بشناسد! ۸۱
۶۱. راه رهایی از مرگ جاهلی ۸۲
۶۲. آیا مرا می‌شناسی؟! ۸۳
۶۳. توصیه‌ای از سوی امام ۸۴
۶۴. ارزش و جایگاه انتظار ۸۵
۶۵. آزمون‌های قبل از قیام ۸۶
۶۶. محکم تراز کوه! ۸۷
۶۷. فقط به اهلش بگویید. ۸۸
۶۸. هرگز از هم جدا نمی‌شوند ۸۹
۶۹. دوست دارید جزء یاران‌ش باشید؟! ۹۰
۷۰. نشانه‌های یار ۹۱

۷۱. شما سعی کنید این گونه نباشید! ۹۳
۷۲. آیا عالم با معجزه اصلاح می شود؟! ۹۴
۷۳. پیامی برای مسئولین ۹۵
۷۴. امان از جهالت دوم! ۹۶
۷۵. تا کنون دو بار برافراشته شده است. ۹۷
۷۶. آخرین نامه ۹۸
۷۷. علت اصلی غیبت ۹۹
۷۸. ما هم مثل شما متأثر شدیم ۱۰۰
۷۹. کیراز خودمان است ۱۰۱
۸۰. اثرلقمه ۱۰۳
۸۱. کدامیک شایسته ترند؟! ۱۰۵
۸۲. یوسف زهرا ۱۰۶
۸۳. خورشید همیشه پشت آبرنمی ماند! ۱۰۸
۸۴. ندای آسمانی ۱۱۰
۸۵. امان از غفلت و قدرشناسی؟! ۱۱۲
۸۶. برای احیاء می آید ۱۱۴
۸۷. تلاشگرپنهان ۱۱۵
۸۸. کجایند چنین یارانی؟! ۱۱۶
۸۹. پیچ بزرگ تاریخی ۱۱۷
۹۰. کتابی برای تو، به محمد تاج داده ام ۱۱۸
۹۱. وظایف منتظران از منظر صحیفه سجاده ۱۱۹
۹۲. راه گشایش و حل مشکلات ۱۲۰
۹۳. تفاوت استعجال با تعجیل فرج ۱۲۱
۹۴. بهانه یاری ۱۲۲
۹۵. از خدا به امام و از امام به خدا می رسیم ۱۲۳

۹۶. دعای فرج	۱۲۵
۹۷. درسنامه منتظران	۱۲۶
۹۸. مشکلی بزرگ!	۱۲۸
۹۹. دعای کمیل	۱۲۹
۱۰۰. خبری مسرت بخش!	۱۳۰
۱۰۱. اینگونه ارتباط برقرار کنید	۱۳۱
۱۰۲. او از بهترین شماها نزد امامش بود	۱۳۲
۱۰۳. دعواتان ما را غمگین کرد!	۱۳۴
۱۰۴. آن چه که امام زمانمان را آزار می دهد	۱۳۵
۱۰۵. چرا اینقدر دیر آمدی؟!	۱۳۶
۱۰۶. کار نیمه تمام	۱۳۷
۱۰۷. فقط ۱۲ نفر، نه کمترین و نه بیشتر!	۱۳۸
۱۰۸. می آید، ولی پشت سر امام، به نماز می ایستد!	۱۴۰
۱۰۹. آب در کوزه و ما تشنه لبان گرد جهان می گردیم!	۱۴۱
۱۱۰. ایام الله	۱۴۲
۱۱۱. ایام الله خاص الخاص	۱۴۳
۱۱۲. معلم ایام با بزرگ معلم بشریت	۱۴۴
۱۱۳. خوشگذرانان جا می مانند!	۱۴۵
۱۱۴. تنها راه	۱۴۶
۱۱۵. چرا گریه می کنی؟!	۱۴۷
۱۱۶. نورانی تراز خورشید	۱۴۸
۱۱۷. به همه شیعیانم نیز سفارش کن	۱۴۹
۱۱۸. به زودی صاحب دو پسر می شوی	۱۵۰
۱۱۹. سلاح شک	۱۵۱
۱۲۰. سلاح حاشیه به جای اصل	۱۵۲

۱۵۴	 سلاح بدل به جای اصل
۱۵۶	 سلاح تحریف
۱۵۷	 سلاح تفرقه
۱۵۹	 سلاح تخویف (ترساندن)
۱۶۱	 سلاح نَجَل
۱۶۲	 بزرگ الگوی منتظران
۱۶۳	 چقدر تفاوت
۱۶۴	 تا بداند خدا خداست
۱۶۶	 آیه اَمَّنْ يُجِيبْ
۱۶۷	 چه حکایت شگفتی!
۱۶۹	 ارزش عبادت در دوران غیبت امام
۱۷۰	 بسان بدر
۱۷۲	 جمکران
۱۷۳	 شب قدر و قدر انسان
۱۷۴	 فاطمه زهرا و شب قدر
۱۷۶	 ضمیمه
۱۸۵	 فهرست آیات
۱۹۰	 فهرست روایات
۱۹۷	 فهرست موضوعات
۱۹۹	 فهرست شخصیت‌ها
۲۰۵	 فهرست مکان‌ها
۲۰۷	 منابع و مآخذ

نام: محم د.

کنیه: ابوالقاسم.

لقب: مهدی، قائم، بقیه الله، خاتم الاوصیاء، صاحب الزمان، ماء معین، منتظر، حجت الله، منصور...

مکان زندگی: به خاطر حفظ جانشان، از اسرار است.

مکان ظهور: مکه، مسجد الحرام، کعبه، بین رکن و مقام.

زمان ظهور: از اسرار الهی است.

نام امام زمان

بر اساس روایات متعددی که از فریقین نقل شده است امام زمان، همنام با جدشان رسول خدا هستند. رسول خدا ﷺ فرمود: «حضرت مهدی از فرزندان من است و نامش نام من است»^۱.

اما آیا به زبان آوردن نام ایشان جایز است یا خیر؟

در پاسخ به این سؤال باید گفت: تصریح به نام امام زمان در دوران ظهور قطعاً جایز و در دوران قبل از غیبت کبرا قطعاً حرام بوده است^۲ (به دلائلی از جمله حفظ جان ایشان، زیرا تصریح به نام می توانست دشمن را در شناسایی ایشان کمک کند). بحثی که در این جا وجود دارد این است که در دوران غیبت کبرا تصریح به نام ایشان جایز است یا خیر؟ و به عبارت دیگر آن حرمت، تا دوران ظهور استمرار دارد یا با شروع غیبت کبرا برداشته شده است؟

این یک بحث فقهی است و باید بر اساس دیدگاه مرجع تقلید خود عمل کنیم برخی

۱. کمال الدین، ج ۱، ص ۲۸۷، باب ۲۵. و نک: سنن ابی داوود، ج ۴ ص ۱۸۳۴، کتاب المهدی.

۲. نعمانی، الغیبه، ص ۲۸۸، باب ۱۶ با عنوان باب ممنوعیت تعیین زمان برای ظهور و ممنوعیت تصریح به نام ایشان. نک: «حکم تسمیه و نام حضرت ولی عصر»، فصل نامه انتظار موعود، شماره ۳.

از مراجع با استناد به روایات، معتقدند احتیاط این است تا هنگام ظهور از به زبان آوردن نام ایشان خودداری نموده و از القابشان استفاده کنیم.

کنیه^۱

ابوالقاسم (ابوجعفر، اباصالح)

کنیه امام نیز همانند نام اصلیشان، مورد اتفاق نظر همه امت اسلام است و طبق روایات متعدد، ایشان هم کنیه رسول خدا هستند؛ یعنی «ابوالقاسم».

در روایتی ابو حمزه ثمالی از امام محمد باقر (علیه السلام) نقل می‌کند که ایشان فرمودند: «... پدر و مادرم فدای هم نام و هم کنیه ام؛ هفتمین پس از من. پدرم فدای کسی که عالم را پر از عدل و داد می‌کند».^۲

طبق این روایت یکی از کنیه‌های امام مهدی «ابا جعفر» خواهد بود. در میان مردم کنیه «ابا صالح» بیشتر شهرت یافته است، ولی دلیل و روایت معتبری مبنی بر اینکه کنیه ایشان اباصالح باشد نداریم.

نکته‌ای که این جا وجود دارد این است که گاهی لقب در قالب و لباس کنیه ظاهر می‌شود؛ مثل: «ابوتراب» که لقب امام علی است، اما در قالب کنیه و بیانگر تواضع و فروتنی ایشان است یا «ابوالجود» که دلالت بر سخاوت و کرم فرد دارد.

در مورد تعبیر اباصالح نیز برخی از بزرگان معتقدند^۳ از همین باب است و در واقع از آیه ۱۰۵ سوره انبیاء گرفته شده است؛ خداوند در این آیه شریفه می‌فرماید:

«وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ؛ و در حقیقت، در زبور پس از تورات نوشتیم که زمین را بندگان شایسته ما

۱. در فرهنگ عرب زبانان، غیر از نام اصلی، نامی برای افراد گذاشته می‌شود که با پیشوند «اب» (پدر) و «ام» (مادر) می‌آید و پس از آن غالباً اسم فرزند آورده می‌شود و کاربردهای گوناگونی دارد؛ مهم ترین آن این است که برای احترام و تکریم افراد از آن استفاده می‌شود، لذا برای افرادی که هنوز صاحب فرزند هم نشده اند کنیه قرار داده می‌شود.

۲. نعمانی، الغیبه، ص ۸۶، باب ۴، ح ۱۷.

۳. فصل نامه/انتظار موعود، شماره ۱۱، ص ۳۱ به بعد.

به ارث خواهند برد».

از آنجا که امام زمان، رهبر و مقتدای صالحان است، او می شود «اباصالح» و پیام آن این است که منتظران «اباصالح» باید «صالح» باشند.

لقاب امام زمان

«مهدی»

مشهورترین لقب ایشان به ویژه در میان اهل تسنن، «مهدی» است. این واژه از ریشه «هدی» گرفته شده و اسم مفعول است و به معنای هدایت یافته می باشد.

امام محمد باقر علیه السلام فرمودند:

وَإِنَّمَا سُمِّيَ الْمَهْدِيُّ مَهْدِيًّا لِأَنَّهُ يُهْدَى إِلَى أَفْرِخَتِي؛ و همانا او را مهدی نامیده اند، چون (از سوی خداوند) به سوی هرامپنهان هدایت می شود. در واقع این لقب، به علم غیب امام مهدی و ارتباط و اتصال ایشان به خداوند متعال اشاره دارد. آری، کسی که «مهدی» باشد می تواند «هادی» امت باشد.^۱

«قائم»

در غالب روایات اهل بیت، با این تعبیر از ایشان یاد شده است. این واژه از ریشه «قیام» و به معنای ایستاده است. وقتی همراه حرف «باء» بیاید (يقوم ب... قیامه ب...) اصطلاحاً متعدی می شود و به معنای برپای دارنده خواهد بود. ایشان را قائم می نامند، زیرا باطل را نابود و ریشه ظلم و ظالمان را قطع و حق را احیاء می کند. به عبارت دیگر حق را به پای می دارد و در جایی که شایسته حق است قرار می دهد و از طرف دیگر قائم است و آماده انجام فرمان الهی آنگاه که فرمان «قُم» صادر شود.

نکته

آیا وقتی این لقب را بر زبان جاری می کنیم یا می شنویم لازم است روی پایستیم؟

۱. ر.ک: سیمای ماه دوازدهم، ص ۷۵، ذیل آیه ۳۵ سوره یونس.

دست بر سر گذاشتن هنگام شنیدن این لقب به چه معناست؟
در نقلی چنین آمده است که امام رضا علیه السلام هنگام شنیدن این نام، ایستادند و دست بر سر گذاشتند، ولی چنین نقلی و مشابه این نقل، در منابع دست اول و معتبر دیده نمی شود.^۱

شایان ذکر است که قائم بودن ایشان کنایه از آمادگی برای انجام فرمان الهی است؛ حال وقتی منتظرانش این ویژگی امام زمانشان را می شنوند بسیار شایسته است که آنها نیز آمادگی خود را اعلام کنند و ایستادن، نماد اعلام آمادگی است به ویژه این که دست بر سر گذاشتن نیز کنایه از در ماندگی است و به معنای استغاثه و فریاد خواهی؛ یعنی آقا جان! ما مستأصلیم، به دادمان برسید؛ همان گونه که دست بر پا زدن که در انتهای دعای عهد آمده است نیز به همین معناست.

«بقیة الله»

«بقیة» یعنی آن چه باقی مانده است و وقتی به خداوند نسبت داده شود؛ یعنی آنچه که از طرف خداوند باقی مانده است. همه جانشینان خاتم الانبیاء والمرسلین را «بقیة الله» می گویند، زیرا آخرین حجت های الهی از سلسله حجج اویند و به طور خاص آخرینشان را بقیة الله می نامند، چون آخرین حجت الهی و خاتم اوصیاء است. روایات متعددی ذیل آیه ۸۶ سوره هود وجود دارد که نسبت به این لقب، تصریح دارد.^۲

«صاحب الزمان»

خداوند حکیم در این عالم ماده، امور خلایق را به خلیفه اش سپرده است تا او با اذنی که دارد اراده حق تعالی را در جهان جاری سازد، لذا امام، صاحب و پناه مردمان و یار و یاورشان در رسیدن به رستگاری است، پس او سید و مولای ماست؛ اما مولایی که تمام سعیش، عزت ماست.

۱. الزام الناصب، حائری یزدی، جلد ۱، ص ۲۴۹.

۲. نک: تفسیر نور الثقلین، ج ۲، ص ۳۹۰ و همین کتاب، دُرّ و یاقوت شماره ۵۰.

شاید معنای دیگری که برای این لقب بتوان بیان کرد این است که ایشان، به اذن الله ولایت بر همه هستی از جمله زمان دارد و همه چیز در اختیار اوست؛ او فوق زمان است و حاکم بر زمین و زمان، و چرا چنین نباشد که مظهر تام اسماء و صفات الهی است و این ویژگی حق تعالی است که در خلیفه اش تجلی یافته است.

اگر حقیقت این لقب فهمیده شود نگاه ما به امام و استفاده و بهره ما از ایشان متفاوت خواهد شد و این جملات ورد زبانمان خواه شد که:

الهی! همین عزت مرا بس که مأموم چنین امامی باشم و همین افتخار
برایم کافی که چنین امامی بر سر داشته باشم؛ خدایا! امامم آن گونه که
من دوست دارم هست، پس مرا آن گونه که او دوست دارد قرار بده.^۱

۱. تعدادی دیگر از القاب و همچنین پیرامون مکان زندگی و زمان و مکان ظهور، نکاتی در پایان کتاب به صورت ضمیمه بیان شده است.